

RESMİ GÖRÜŞMELER

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü

14 Eylül 2022, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı / Ankara

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı

9 Kasım 2022, TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi / Ankara

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Yapı İşleri Daire Başkanlığı

15 Haziran 2023, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı / Ankara

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

11 Eylül 2023, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı / Ankara

T.C. ADALET BAKANLIĞI

Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığı

15 Kasım 2023, T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığı / Ankara

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI İLE GÖRÜŞMELER**14 Eylül 2022, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı / Ankara**

12 Ağustos 2022 tarihli ve 011/3234 sayılı yazımız ile (bkz. Yazışmalardan Örnekler Bölümü); yapı denetimle ilgili soruşturma dosyalarının süreçlerine ilişkin sorunlar başta olmak üzere, sağlıklı kentleşme ve yapılaşma için nitelikli mimarlık hizmetlerinin ilgili mevzuata, bilimsel esaslara ve mesleki kurallara uygun olarak yerine getirilebilmesi ve kamusal denetimin gerçekleştirilmesi için kurumlar arasındaki mevcut ilişkilerin artırılması ve geliştirilmesi amacıyla T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nden görüşme talep edilmiştir.

Bu kapsamda, 14 Eylül 2022 tarihinde Mimarlar Odası ve ÇŞB Yapı İşleri Genel Müdürlüğü arasında toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda öncelikli olan alanlara yönelik değerlendirmeler yapılmış; kurumlar arası bilgi alışverişi ve işbirliğinin sağlanması, yapım süreci, yapım teknikleri, mevzuat değişiklikleri ve yapı denetimi hizmeti süreçlerindeki mesleki sorumluluk alanlarına yönelik eğitim programlarının hazırlanması için çalışma yapılması, yapı denetimi disiplin süreçleri ile ilgili kurumların sorumlu birimleri arasında çalışma yapılması benimsenmiş, konuyla ilgili gerçekleştirilecek toplantılara dair takvim belirlenmiştir.

Toplantıda Odamızca, konuyla ilgili tespit edilen aşağıdaki sorunlar ve çözüm önerileri iletilmiştir.

- 2018 yılında Yapı Denetim Sistemindeki değişiklikten önce Mimarlar Odası ile Yapı İşleri Genel Müdürlüğü arasında görüşmeleri yapılan ve taslak çalışmaları tamamlanan "Sayısal Veri Paylaşımı Usul ve Esasları'nın yeniden görüşmelere açılması ve tamamlanarak yürürlüğe girmesi, veri paylaşımında karşılıklı yaşanan sıkıntıların giderilmesi,
- 4708 sayılı Kanun kapsamında yapı denetimi sistemi içinde yer alan proje müellifi, denetçi veya kontrol elemanı olarak görev üstlenen mimarların, mühendislerin ve teknik elemanların yapım süreci, yapım teknikleri, mevzuat değişiklikleri ve yapı denetimi hizmeti süreçlerindeki mesleki sorumluluk alanlarına yönelik eğitimlerin açılması,
- Yenilenen Yapı Denetim sisteminde tüm sorumlulukları ile birlikte proje müellifleri tarafından veri girişleri yapılmasına karşın sonrasında denetim faaliyetlerinin ve sürecin dışında bırakılan müellif mimarların sorumluluk ve yetkilerinin gözden geçirilerek denetim sürecinde aktif rol almalarının ve bilgi akışının sağlanması,
- 4708 sayılı Kanun kapsamında yapı denetimi sürecinde kullanılan Proje Kontrol Formlarının kısaltılarak sadeleştirilmesi, gerçeği yansıtan verilerin elde edileceği formlara dönüştürülmesi ve daha kolay okunmasının sağlanması,
- Yapı denetimi sistemi içinde; proje ve uygulama denetçisi mimarların 360.000 m2 olan sorumluluk alanının revize edilerek denetim yetkisi sınırının düşürülmesi, yapı denetim uygulama alanlarında mimarların ve mühendislerin sorumluluklarının tanımlanması,
- Yapı denetim sistemi içinde yer alan mimarların görevi olmadığı konulardan sorumlu tutulmaması ve cezalandırılmaması, mimarların ve mühendislerin yapı denetimi hizmeti süreçlerindeki mesleki sorumluluk alanlarını günümüz koşullarına göre yeniden tanımlanması,
- Yapı denetimi mevzuatı kapsamındaki soruşturma dosyalarının incelemelerinde Bakanlık ve il müdürlükleri dosyaların bildirim esnasında, herhangi bir ek yazışma yapmaya gerek olmaksızın, özellikle teknik inceleme raporu ve eklerini Mimarlar Odasına elektronik ortamda iletilmesi,
- Yapı denetim sistemi içinde yer alan mimar ve mühendislere getirilen, çalışma hakkını ve mesleki faaliyeti engelleyen 75 yaş sınırının gözden geçirilerek mesleğini fiilen yapamayacağı belgelenen meslek mensuplarına kısıtlama getirilmesi,
- Yapı denetim sistemi içinde yer alan mimar ve mühendislerin aylık ücretlerinin TMMOB tarafından her yıl yayınlanan "Asgari ücret" dikkate alınarak belirlenmesi ve güvence altına alınması,

Yapı İşleri Genel Müdürlüğü ve Yapı Denetim Daire Başkanlığı yetkilileri ile bahsi geçen konular değerlendirilmiş, aşağıda iletilen konular hakkında öncelikli olarak çalışma yapılmasına karar verilmiştir.

- Mimarlar Odası ile Yapı İşleri Genel Müdürlüğü arasında çalışmaları yürütülen "Sayısal Veri Paylaşımı Usul ve Esasları'nın güncellenmesi ve yürürlüğe sokulması için Mimarlar Odası ve Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Ortak Komisyonu oluşturulmasına, eksikliklerin giderilerek protokol hazırlıklarının yapılması için takvim çıkarılarak Eylül ayı sonunda toplantıya çağırılmasına,
- Yapı Denetim sürecindeki tüm meslek disiplinlerini kapsayacak biçimde TMMOB'a bağlı ilgili meslek odaları ve Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ortak eğitim programlarının ve içeriğin hazırlanması için çalışma yapılması, temel ilke ve önceliklerin belirlenmesi için takvim çıkarılarak toplantı yapılmasına,
- Soruşturma dosyalarının incelemelerinde Bakanlık ve il müdürlükleri dosyaların bildirim esnasında, teknik inceleme raporu ve eklerinin Mimarlar Odasına elektronik ortamda iletilmesi için ilgili kurumların sorumlu Birimleri arasında çalışma yapılmasına,

- Proje ve uygulama denetçisi mimarların sorumluluk alanının tanımlanması, denetim yetkisi sınırının revize edilerek düşürülmesi için yapılacak çalışmaların yapı denetim sürecinde yer alan tüm ilgili kurum ve kuruluşlarca ortak değerlendirilmesi için çalışma yapılmasına,
- 4708 sayılı Kanun kapsamında Proje Kontrol Formlarının sadeleştirilmesi için çalışma yapılmasına.

9 Kasım 2022, TMMOB Mimarlar Odası Genel Merkezi / Ankara

İlk toplantı çerçevesinde, önceki dönemlerde çalışması yürütülen “**Sayısal Veri Paylaşımı Usul ve Esasları**”nın güncellenmesi ve yürürlüğe konulması için eksikliklerin giderilerek protokol hazırlıklarının yapılması üzere; Mimarlar Odası ve ÇŞB Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Yapı Denetim Dairesi Başkanlığı arasında 9 Kasım 2022 tarihinde **ikinci toplantı** düzenlenmiştir. Bu toplantıda ağırlıklı olarak, “Sayısal Veri Paylaşımı Usul ve Esasları”nın onaylanmasına ilişkin çalışmaların tamamlanması amacıyla protokole dair detaylar görüşülmüştür.

15 Haziran 2023, T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı / Ankara

Bu süreçte 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli depremler ve devamında genel seçim süreciyle ilgili yürütülen çalışmalar nedeniyle Bakanlık ile yapılacak görüşmeler ertelenmişti. Mimarlar Odası ve ÇŞB Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Yapı Denetim Dairesi Başkanlığı arasında 15 Haziran 2023 tarihinde **üçüncü toplantı** gerçekleştirilmiştir. Bu toplantıda; önceki toplantılarda belirlenen öncelikli çalışma konuları hatırlatılmış; “Sayısal Veri Paylaşımı Usul ve Esasları” ve Bakanlıkta yapılacak ortak eğitim programları konusunda çalışmaların devam etmesi benimsenmiştir.

4 Ekim 2022, Görüşme Talebi

4 Ekim 2022 tarihli ve 011/4225 sayılı yazımız ile (bkz. Yazışmalardan Örnekler Bölümü); ÇŞB Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğüne Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelik'te yapılması planlanan düzenlemeler üzerine, şantiye şefliği hizmetleri, mesleki uygulamalar ve Genel Müdürlük tarafından yürütülen mevzuat çalışmaları konularında, Odamızca değerlendirilen görüş ve önerilerimizi paylaşmak amacıyla ÇŞB Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nden görüşme talep edilmiştir.

Ancak, görüşme talebine ilişkin Bakanlık'tan herhangi bir dönüş olmamıştır.

1 Ağustos 2023, Görüşme Talebi

1 Ağustos 2023 tarihli ve E-83410266-08.03-411 sayılı yazımız ile (bkz. Yazışmalardan Örnekler Bölümü); plansız ve kaçak yapılaşma, gecekondulaşma süreci, bir kimlik kaybı içinde kentsel dokunun, tarihsel mirasın ve doğal çevrenin bozulması, toplumun nitelikli mimarlık ve mühendislik hizmetlerine erişiminin sağlanamaması, eksik ve kalitesiz malzeme kullanımı, kamu adına yürütülmesi gereken yapı denetim sürecinin özelleştirilerek işlevsizleştirilmesi, yerel yönetimlerin ve merkezi idarenin kamusal denetim görevlerini yerine getirmemesi, imar affı gibi uygulamalarla kaçak ve güvensiz yapılaşmanın teşvik edilmesi, meslek odalarının ve yerel yönetimlerin yetkilerinin Bakanlığa verilmesi süreçlerinin irdelenmesi; bu doğrultuda sağlıklı ve güvenli yapıyı çevreler oluşturulması, mimarlık mesleğinin geliştirilmesi, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerinin korunması ve kamu yararını temel alacak biçimde mimarlığın toplumla buluşturulması için işbirliği amacıyla T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki ile görüşme talep edilmiştir.

Görüşme talebi kapsamında; ülkemizde özellikle 2011 yılından sonra gerçekleştirilen yapısal değişiklikler ile yapıyı çevreye, kentsel ve mekânsal düzenlemelere yönelik yasal düzenlemelerle ilgili mesleki alanlardaki Oda çalışmalarınıza ilişkin görüş ve raporlar Bakanlık'a sunulmuştur.

Ancak, görüşme talebine ilişkin Bakanlık'tan herhangi bir dönüş olmamıştır.

SAYISAL VERİ PAYLAŞIMI USUL VE ESASLARI PROTOKOLÜ

Bu protokol; TMMOB Mimarlar Odası ve T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü arasında; Oda üyesi mimarların, proje müellifi olarak girdikleri bilgilerin doğruluğunun tespiti amacıyla Oda ile YİGM arasında veri paylaşımına ilişkin hak ve yükümlülüklerin belirlenmesini kapsamaktadır.

Protokole ilişkin Usul ve Esaslar; 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 2. maddesinin 2. fıkrasının (c) bendi, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 28. ve 38. maddesi, 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un 1. maddesi ve 5 Şubat 2008 tarih ve 26778 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi uyarınca düzenlenmiştir.

Protokolde yer alan veri paylaşımı ve işleyiş kuralları aşağıdaki gibidir.

Veri Paylaşımı İşleyiş Kuralları:

1. ... tarihi itibarıyla, ilgili idarenin (ruhsat düzenleme yetkisi olan idare) elektronik ön onayına (ruhsat öncesi kontrol) sunulması öncesi mimari proje bilgileri ile diğer gerekli verilerin YDS'ye girilmesi mimari proje müellifi tarafından yapılacaktır.
2. Giriş esnasında; YİGM sunucu tarafı, Oda sunucu tarafına, giriş yapan mimarın; Oda Sicil Numarası, T.C. Kimlik Numarası, doğum yılı, doğum yeri ve mimari proje bilgilerini gönderecektir.

3. Bu bilgilerin gönderilmesi ile Oda sunucu tarafından; sırasıyla, mimarın Odaya kayıtlı olup olmadığı, mesleki kısıtlılığı olup olmadığı ve Serbest Mimarlık Hizmetleri Büro Tescil Belgesi bulunup bulunmadığı kontrol edilecek ve veri teyidi yapılarak YİGM sunucu tarafına gönderilecektir.
4. Oda üyelerinin sicillerine elektronik ortamda mesleki kısıtlılık bilgisinin işlenmesini müteakiben, YİGM sunucusuna ad, soyad, Oda sicil numarası ve mesleki kısıtlılık süresi elektronik ortamda iletilecektir. YİGM mesleki kısıtlılık verisini işleme sokacak teknik önlemleri alacaktır.
5. Mesleki kısıtlılık ile ilgili bildirimler Oda tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yazı ile bildirilmekte olup, bu maddenin 3. ve 4. maddesi kapsamında paylaşılan bilgilerle ilgili tekrar yazı ile YİGM'ye bildirimde bulunulmayacaktır.
6. YDS'ye her mimari proje bilgisi girişi talebinde, mimarın bilgileri, Oda sunucusuna gönderilerek (üyelik, mesleki kısıtlılık, Büro Tescil Belgesi) teyidi ile Oda tarafından iletilecek bilgiler doğrultusunda Usul ve Esasların eki Teknik Şartnamede belirtilen işlemler gerçekleştirilecektir.
7. İlgili idarenin ön onayına sunulması için YDS'ye girilen mimari proje bilgileri de üyenin bilgilerine işlenmek üzere, Oda sunucusuna gönderilecek, ilgili idarenin onaylaması veya proje bilgilerinde değişiklik yapması halinde Oda sunucusuna güncel veri teyidi yapılacaktır.

Ayrıca protokolde, tarafların hak ve yükümlülükleri, süre ve yürürlükle ilgili düzenlemeler bulunmaktadır.

Ancak, Bakanlık'la yapılan görüşmeler sürdürülmesine karşın protokolün imzalanmasına yönelik Bakanlık onayı tamamlanamamıştır.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI İLE GÖRÜŞMELER

11 Eylül 2023, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı / Ankara

1 Ağustos 2023 tarihli ve E-83410266-08.03-412 sayılı yazımız ile (bkz. Yazışmalardan Örnekler Bölümü); kültürel değerlerin yaşatılması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, tarihî ve kültürel varlıkların tahribinin ve yok edilmesinin önlenmesi, yurdun turizme elverişli bütün imkânlarının ülke ekonomisine olumlu katkı sağlayacak şekilde değerlendirilmesi, bu doğrultuda sağlıklı ve güvenli yapı çevreler oluşturulması, bu kapsamda mimarlık mesleğinin geliştirilmesi, meslektaşlarımızın hak ve yetkilerinin korunması ve kamu yararını temel alacak biçimde mimarlığın toplumla buluşturulması için işbirliği amacıyla T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy ile görüşme talep edilmiştir.

11 Eylül 2023 tarihinde Mimarlar Odası ve T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy arasında toplantı gerçekleştirilmiştir. Görüşme talebi kapsamında; ülkemizde özellikle 2011 yılından sonra gerçekleştirilen yapısal değişiklikler ile yapı çevreye, kentsel ve mekânsal düzenlemelere yönelik yasal düzenlemelerle ilgili mesleki alanlardaki Oda çalışmalarınıza ilişkin görüş ve raporlar Bakanlık'a sunulmuştur.

Görüşmede ağırlıklı olarak, ülkemizdeki cumhuriyet dönemi yapılarının tescil işlemleri ve 6 Şubat Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen illerde tahrip olan kültür varlıkları konusunda Bakanlık'la ortak çalışma yapılmasına yönelik taleplerimiz paylaşılmıştır. Ayrıca, kültür yapılarının elde edilme süreci, kaliteli ve çağdaş yaşamın gerektirdiği koşulları içeren yeni mekân ve yapı üretimi konusunda Bakanlık'la ortak çalışma yapılması talep edilmiştir. Arkeolojik sit alanlarında yapılan işlemler, ekoturizm alanları, Turizm Tesislerinin Niteliklerine İlişkin Yönetmelik ve ilgili mevzuat düzenlemeleriyle ilgili konular hakkında yürütülen hukuki süreçler görüşülmüştür.

T.C. ADALET BAKANLIĞI İLE GÖRÜŞMELER

15 Kasım 2023, T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığı / Ankara

26 Temmuz 2023 tarihli ve E-83410266-08.03-273 sayılı yazımız ile (bkz. Yazışmalardan Örnekler Bölümü); Bilirkişilik Temel Eğitim süreci, delil ve hasar tespit çalışmalarında görev alan bilirkişi meslektaşlarımızın sorunları başta olmak üzere bilirkişilik alanında yaşanan sorunları ve çözüm önerilerini değerlendirmek üzere; T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Bilirkişilik Daire Başkanlığı'ndan görüşme talep edilmiştir.

15 Kasım 2023 tarihinde "Bilirkişilik Alanında Yaşanan Belirsizlikler" ve "Mimarlık Meslek Alanına Eklenmesi Talep Edilen Alt Uzmanlık Alanları" konuları çerçevesinde Mimarlar Odası ve Adalet Bakanlığı Bilirkişilik Daire Başkanlığı arasında toplantı gerçekleştirilmiştir.

Görüşmede; bilirkişilik temel eğitimleri, bilirkişilik müracaatları, bilirkişilik görevlendirmeleri ve bilirkişilik uygulamalarında yaşanan belirsizlikler, sorunlar ve çalışılması gereken konulara dair rapor Bakanlık'a sunulmuştur. Ayrıca, meslek alanına eklenmesi talep edilen alt uzmanlık alanlarına dair çalışma paylaşılmıştır.